jaargang 45 nr. 4 • september 2020 • oplage 2.500 exemplaren

LangsRijn&Rails

Wijkkrant voor Arnhem-West

20 SEPTEMBER VOORTUINROUTE ARNHEM-WEST

Heen en weer met bijen

Actieve dertigers en veertigers

Herenboeren

Hekel

Op de picknicktafel voor het raam ligt een uit de moestuin afkomstige berg vlas, die met de dag morsiger wordt. De lichte groene stengels in april opgeschoten uit het zakje lijnzaad dat mijn man in het reformschap bij de Hoogvliet had gevonden en die in de zomer met hun tere lila bloempjes al wuivend tussen de aardappels dienst deden als schildwacht tegen de coloradokever, zijn nu verworden tot een geelbruine hoop natte stro.

Het doet me denken aan de tabaksbladeren van een vorig experiment. Na een arbeidsintensieve droogmethode van zes maanden waarbij ik blad voor blad aan een stok moest rijgen, hadden ze nog drie jaar stof gevangen in de schuur voordat ze in de groene container belandden omdat ik er geen afnemers voor kon vinden.

Het experiment leverde wel kleurrijke verhalen op van voorbijgangers die bij het zien van de uitbundig bloeiende planten spontaan herinneringen kregen aan de in de oorlog door hun vader of opa illegaal gekweekte tabak; tussen het graan op het land of zelfs in de kelder; de wietkwekerijtjes van die tijd.

Niets nieuws onder de zon dus moet je maar denken, net zoals de coronapandemie achteraf gezien niet zo'n unicum blijkt als gedacht. Pest, cholera en Spaanse griep gingen er aan vooraf en wie weet wat nog volgt. Gelukkig maar dat het collectieve geheugen af en toe hapert.

Of mijn berg vlas de tabaksbladeren achterna gaat, weet ik nog niet. Mijn onlangs gepensioneerde buurvrouw die vrijwilliger is geworden bij het Openluchtmuseum ziet er wel brood in. Ze wil navraag voor me doen bij de vlasexpert om erachter te komen wanneer mijn stengels voldoende ger(o)ot zijn zodat ze gebraakt, gezwingeld en over de hekel gehaald kunnen worden en er uiteindelijk draden kunnen worden gesponnen van de vezels, waarvan dan weer linnen kan worden gemaakt. Een hele operatie dus.

Gelukkig hebben we de composthoop nog...

Jet

Colofon

Redactie
Emma Bijl, Maaike van den Bos, Erik Braam, Peter van der Graaf, Alex Hanssen, Nienke Jongsma, José Juten, Anne Luchies, Maria Pompe, Anne Marie Voskamp
eindredactie Hadewych Martens
vormgeving Marijn Davids
drukwerk Coers & Roest

Redactieadres
wijkkrant@arnhemwest.nl

Klachten over de bezorging?
Bel, schrijf of mail het de redactie.

Extra exemplaren
zijn verkrijgbaar bij Vonk.

Kijk ook eens op de website en facebookpagina van Arnhem-West. Daarvandaan is de wijkkrant ook digitaal te bekijken.

Arnhem West

Aanlevering kopij

Kopij voor de volgende Langs Rijn & Rails inleveren **vóór 21 oktober 2020**.
Bezorging **rond 21 november 2020**.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Team Leefomgeving
(Ook Aanvraag bijdrage uit het wijkbudget)
- Els van Outvorst, 026-377 3440
  els.van.outvorst@arnhem.nl

(Sociaal) Wijkteam ArnhemNoordWest
- Anneke Reit, 06 1067 1751
  anneke.reit@wijkteamsarnhem.nl
- Jolanda van Galen, 06 1085 2774
  jolanda.van.galen@wijkteamsarnhem.nl

Gebiedsagenten
- Remco Boshuizen, 0900 8844
  remco.boshuizen@politie.nl

Verhaalidee: Nienke Jongsma
Strip: illustratiestudio Anne Luchies

Gezellige voortuinroute

Helaas gaat vanwege het corona-virus het officiële wijkfeest dit jaar niet door. Maar Arnhem-West zou Arnhem-West niet zijn als het deze dag geruisloos voorbij zou laten gaan! Wat wordt er als alternatief uit de hoge hoed getoverd? Een gezellige voortuinroute op zondagmiddag 20 september van 13.30 tot 16.30 uur!

Route en aanbod
In voortuinen vinden op veilige afstand te gekke optredens plaats en is er verkoop van lekker eten, heerlijke drank (geen alcohol) en een breed spectrum aan prullaria. Waar geen voortuinen zijn, wordt gebruik gemaakt van een brede stoep of een enkele parkeerplek.
De route loopt langs de Tormentilstraat, Hertshoornstraat, Bremstraat, Gentiaanstraat, Oranjestraat en Nassaustraat.

Samen verantwoordelijk
Het is natuurlijk toch een bijzondere tijd waarin extra aandacht voor elkaar en een gezamenlijke verantwoordelijkheid nodig zijn. Dus:
- Houd rekening met elkaar en geef elkaar de ruimte.
- Volg de route die met pijlen op de grond wordt aangegeven.
- Loop regelmatig door en voorkom opstoppingen.
- Zorg bij verkoop van eten, drank en prullaria voor afgeronde prijzen van bijvoorbeeld één Euro. Dat scheelt wisselgeld.
- Zorg dat je als publiek voldoende euromunten bij je hebt.
- Denk bij de verkoop van spullen aan de hygiëne!
- Zo maken we er een geslaagde én veilige route van! Tot zondag 20 september.

Contact:
Bas Zuidwijk
baszuidwijk@me.com
06-34751530

Actieve dertigers en veertigers in Arnhem-West

Hoe meer bewoners betrokken zijn bij hun eigen wijk, hoe fijner en leuker zo'n wijk wordt. Als die betrokkenheid er is vanuit diverse leeftijdscategorieën, werkt dat natuurlijk extra versterkend. Een belangrijke groep wordt gevormd door de dertigers en veertigers. Ze blijken opvallend actief in onze wijk. Graag willen we daar in de wijkkrant aandacht aan besteden. We trappen af met **Emma**, **Maarten** en **Willeke**.

Emma Bijl is 36 jaar en adviseur digitale geletterdheid bij diverse bibliotheken. Ze leert mensen van jong en oud hoe je technologie op een leuke manier kunt gebruiken. Dat is breder dan alleen computergebruik. Het gaat bijvoorbeeld over mediawijsheid, solliciteren en lessen over nepnieuws. Emma woont sinds drie jaar in de wijk. Ze is redactielid van de wijkkrant en houdt samen met anderen de wijkwebsite www.arnhemwest.nl bij. Ze is enthousiast deelnemer van PanelWest.

'Goede communicatie in de wijk is erg belangrijk. Meewerken aan de wijkkrant en wijksite leek me daarom een leuke manier om nieuwe mensen te leren kennen. Om wijkbewoners steeds van het laatste nieuws op de hoogte te stellen, zou het mooi zijn als de site steeds meer bekeken wordt en de papieren krant die eens in de twee maanden verschijnt langzaam maar zeker minder belangrijk wordt. Ook uit oogpunt van milieu is dat beter. Dat betekent dat we de site zo aantrekkelijk en laagdrempelig mogelijk moeten maken en dat wijkbewoners die computerangst hebben, hulp krijgen bij eenvoudig computergebruik. Dat is gelukkig ook opgepakt door buurthuis 't Huukske. Nextdoor vind ik geen echt alternatief voor de wijksite. Ik zit er zelf niet op omdat ik niet weet waar de informatie over de deelnemers voor gebruikt wordt. Ik vind het ook vanwege mijn werk belangrijk om over die dingen na te denken.

Naast communicatie vind ik ook besluitvorming belangrijk. Ik heb in de afgelopen jaren de bewonersavonden bezocht waarin gepraat werd over het al dan niet doorstarten van een Wijkplatform en de mogelijkheid van een digitaal wijkpanel om meningen uit de wijk te inventariseren. Dat laatste resulteerde in PanelWest, waarvan ik uiteraard lid ben. Als er weer een Wijkplatform komt, zou ik serieus overwegen om mee te doen. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat wijkbewoners zelf beslissen over het bewonersbudget.'

Maarten Ros is 39 jaar en werkt parttime als campagnemedewerker op het gebied van klimaatrechtvaardigheid bij Milieudefensie. Daarnaast is hij ook fotograaf. Maarten woont sinds 2012 in de wijk met zijn vrouw en twee dochters. Hij is al vijf jaar actief als bestuurslid van Stichting Calluna.

'Ik werk bewust parttime om me te kunnen inzetten voor mijn leefomgeving en buurtbinding. Daar moet je sals wijkbewoners namelijk samen aan werken, want dat ontstaat niet vanzelf. Ik geef daar vorm aan door bestuurslid te zijn van Stichting Calluna. Toevallig ben ik sinds kort voorzitter, maar dat doet er niet zo toe. Met de zeven bestuursleden samen en veel hulp van anderen zorgen we voor het behoud en onderhoud van het Callunagebouw, de speeltuin en het speelveld. We verhuren het gebouw voor onder andere feestjes en organiseren Koningsdag, paaseieren zoeken, kerstboomverbranding en twee keer per jaar een klusdag. Allemaal gezellige activiteiten met een leuke club mensen. Doordat de activiteiten veelal gericht zijn op kinderen, is er een natuurlijke doorstroming binnen het bestuur.

Het is belangrijk dat er in de wijk voldoende georganiseerd wordt voor kinderen en jongeren. Zelf heb ik goede herinneringen aan het buurthuis in de Achterhoek, waar in mijn jeugd veel aan muziek en toneel werd georganiseerd. Zelfs de Heideroosjes traden er op. In Arnhem-West zou nog wel wat meer gedaan kunnen worden. Het is belangrijk de jongeren daar zelf bij te betrekken. In mijn werk bij Milieudefensie wordt bewust gebruik gemaakt van netwerken binnen bepaalde leeftijdsgroepen. Zoiets zouden we in de wijk ook moeten proberen, jongeren en studenten beter bij de wijk betrekken zodat ze zelf het initiatief nemen om iets te organiseren. Ik zie jongeren dan zelfs lid worden van een Wijkplatform of PanelWest.'

Willeke Kieft is 45 jaar en op de eerste plaats documentair familie-fotograaf. Ze fotografeert bijvoorbeeld het dagelijks leven van gezinnen, zoals het daadwerkelijk is, zonder opsmuk. Daarnaast werkt ze twee dagen per week als regisseur bij GGD Gelderland Midden. Willeke woont vier en een half jaar in de wijk, samen met partner Ralph en hun twee kinderen. Willeke was een van de aanjagers van Speelvallei de Tra. Tijden de zomervakantie waren er diverse activiteiten op het grote grasveld bij de Tra met o.a. kinderspelen en live-muziek. Willeke maakte er sfeervolle foto's, waarvan er een aantal te zien zijn op pagina 9.

'Ik vind het heel belangrijk dat je je lekker voelt in je eigen buurt. Daar wil ik ook graag zelf een bijdrage aan leveren. We organiseren regelmatig leuke dingen in de Bremstraat, zoals de buurtborrel, maar door Corona was er behoefte aan iets groters. Het plan voor de Speelvallei ontstond spontaan bij een aantal bewoners van de Bremstraat tijdens het staartje van de lockdown. Er was ineens meer verbinding, misschien omdat ieders wereld kleiner werd. Het was heel bijzonder om elkaar beter te leren kennen.

Toen we de taken verdeelden heb ik een deel van de communicatie op me genomen. Op een basisposter plaatste ik wekelijks het nieuwe programma. Ook verzorgde ik de Facebook-pagina Speelvallei-DeTra. Graag benadruk ik dat we Speelvallei echt samen hebben gedaan. Er was een groep aanjagers en daarnaast veel initiatief onder bewoners, van jong tot oud. Ik kijk er met een goed gevoel op terug. Het is toch heerlijk dat de kinderen zich deze leuke tijd altijd zullen herinneren?
Ik zou best wel wat meer in de wijk willen doen. Het aanbod van buurthuis 't Huukske ken ik niet zo goed, maar ik zou er misschien wel een fotocursus willen geven.'

[AH]

't Huukske

Buurthuis van Arnhem-West

Voorzichtige doorstart

Het coronavirus maakt het ons allemaal niet makkelijk. In 't Huukske gaan we er zorgvuldig mee om. Daarom was er in het buurthuis lange tijd minder te doen dan gewoonlijk. Toch worden er langzaam maar zeker weer wat activiteiten opgestart, zoals de kaartclub en de schilderclub. Met de koffieochtenden was 't Huukske ondertussen alweer begonnen.
Vergaderingen, cursussen en workshops kunnen ook weer ingepland worden, mits men zich houdt aan het maximaal aantal personen dat is toegestaan. Feestjes en familiebijeenkomsten kunnen helaas nog niet plaatsvinden. Een ruimte nodig? Laat het even weten: huukske.aw@gmail.com

Voortuinroute 20 september

Natuurlijk zijn we er bij, tijdens de Voortuinroute op zondagmiddag 20 september. Je kunt 't Huukske vinden op het Nassauplein met lekkere hapjes en drankjes en leuke kinderactiviteiten.

Zoek je een nieuwe uitdaging?

Een buurthuis als 't Huukske kan uiteraard niet zonder bestuur. Voorzitter Michael Tuguntke stopt in november met het voorzitterschap. Lijkt het je wat om die taak van Michael over te nemen? Of wil je meer informatie over wat dit precies inhoudt? We horen het graag: huukske.aw@gmail.com

Computerles

Anno 2020 kun je niet meer om de computer heen. Of je nou een afspraak wil maken met de gemeente of bankzaken moet regelen, alles gaat steeds meer met de computer. Bij 't Huukske kun je leren hoe je de computer kunt gebruiken. Elke vrijdagochtend is er van 10.00 tot 12.00 uur les onder deskundige leiding. Er is plaats voor acht deelnemers. De kosten zijn €15,00 per maand en met Gelrepas €11,00. Kun je binnenkort mooi Buienradar checken, recepten opzoeken en mailen met vrienden. Ook jongeren vanaf 18 jaar zijn welkom. Wil je je opgeven of wil je meer informatie? Laat het even weten: besje_vos@hotmail.com Er is vast en zeker iemand in je omgeving die je kan helpen met het mailtje. Binnenkort kun je dat helemaal zelf!

Kinderactiviteiten

Buurthuis Arnhem-West 't Huukske is er voor iedereen, dus ook voor de kinderen. Geregeld worden er kinderactiviteiten georganiseerd. In de vakantie was er bijvoorbeeld in onze gezellige binnentuin een Pizza-borrel. De kinderen hebben pizza's gebakken en aansluitend was er een borrel voor alle ouders, die aan het eind van de middag de pizza's zouden komen proeven. Helaas was er toen weinig meer over om te proeven… Het bleef voor de ouders dus bij een gezellige borrel!

Ook de kindermusicalclub is weer van start gegaan. Vind je het leuk om te zingen, te dansen of toneel te spelen? Geef je dan op bij: huukske.aw@gmail.com

Uitnodiging meedenkavond 'Locaties voor deelvervoer en laadpalen in Heijenoord/Lombok'

Wat zijn de meest logische plekken voor het plaatsen van laadpalen en deelvervoer in de wijk?

Wanneer: 23 september 2020. Inloop vanaf 19.15 uur, start om 19.30 uur
Waar: gymzaal van de Koepel, opstelling stoelen corona-proof
Organisatie: gemeente Arnhem

Waarom deze avond
De gemeente Arnhem heeft doelstellingen op het gebied van duurzame energieopwekking en gebruik van energie. Onderdeel daarvan is het stimuleren van elektrisch deelvervoer en het gebruik van elektrische auto's. Onder andere door te zorgen voor voldoende laadpalen in de wijken van Arnhem:

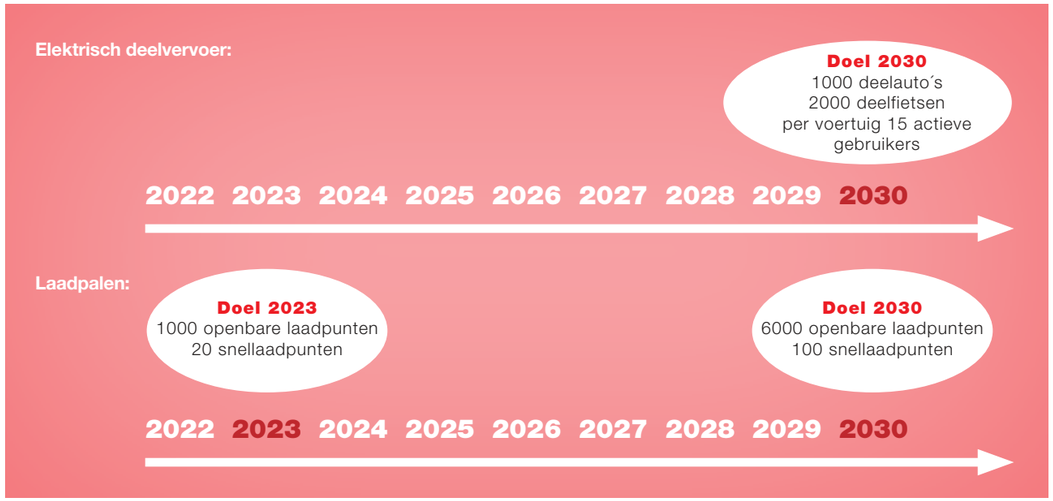

We willen graag met u bespreken waar we, uitgaande van de behoefte aan laadpalen op wat langere termijn, ze het beste in de wijk kunnen plaatsen. We willen zoveel mogelijk 'ver-rommeling' van de openbare ruimte voorkomen en de laadvoorzieningen zoveel mogelijk bundelen. We willen recht doen aan de gevoelens omtrent parkeren en laden én in de laadbehoefte voorzien!
Ook voor het deelvervoer willen we met u bespreken wat de meest logische locaties zijn waar deelauto's (elektrisch, maar kan tot 2025 ook nog benzine zijn), deelfietsen en bakfietsen aangeboden kunnen worden.

Vervolg na de meedenk-avond
Na de avond willen we een voorstel op de website van de wijk zetten, zodat iedereen in de wijk daar kennis van kan nemen en daarop kan reageren. Daarna worden de plaatsen vastgelegd in een verkeersbesluit. Uiteraard volgt dan nog de normale inspraakprocedure die geldt voor verkeersbesluiten.

Opgave verplicht
Als u mee wilt denken vragen wij, in verband met Covid-19, om u uiterlijk op 18 september aan te melden via het volgende mailadres: patricia.vleeming@arnhem.nl met daarbij het aantal personen en een telefoonnummer. We stellen uw komst zeer op prijs!!

Vragen
Hebt u inhoudelijke vragen over het onderwerp? Dan kunt u zich wenden tot peter.swart@arnhem.nl

Herenboeren Arnhem-Noord

Veel bewoners van Arnhem-West kennen wijkgenoot Maarten Scherrenburg als muzikant en producer. Zo nam hij bijvoorbeeld in zijn studio Majeur7 de muziek van de wijkvideoclips op. Maar Maarten heeft nog een heel andere kant, hij is ook natuur- en landschapsadviseur. Momenteel is hij voor een periode van zeven jaar als coördinator verbonden aan een Europees project voor plattelandsontwikkeling in Twente. Plattelandsontwikkeling is een ruim begrip. Het gaat om zaken als leefbaarheid, werkgelegenheid, recreatie en duurzame voedselproductie. Daarbij blijkt een belangrijk en interessant aandachtspunt hoe de voedselketen korter kan worden gemaakt, oftewel: hoe kan ons voedsel zo dichtbij mogelijk worden geproduceerd. Geen appels uit Nieuw Zeeland dus, maar uit de buurt. Maarten stak hierover zijn licht op bij het project Herenboeren in Boxtel en werd zó enthousiast, dat hij met anderen een project Herenboeren Arnhem Noord is gestart. Hij heeft de indruk dat in Arnhem-West heel wat mensen bewust met voeding bezig zijn en daarom misschien ook geïnteresseerd zijn om aan te haken bij dit initiatief. Samen met acht andere mensen die diverse wijken in Arnhem Noord vertegenwoordigen is hij aan het werven geslagen en zijn ze op zoek naar een plek voor de herenboerderij in de omgeving van Arnhem Noord.

Het basisidee is dat je met tweehonderd gezinnen zelf duurzaam je voedsel produceert, dus je hebt je eigen verse groenten, fruit, eitjes en (als je wil) heerlijk vlees van je eigen boerderij. Gewoon dichtbij, gezond en verser, lekkerder en milieuvriendelijker dan uit de supermarkt. Daarvoor heb je twintig hectare grond nodig. Het gaat om een coöperatie, dus alle deelnemers beslissen mee. Er wordt een professionele boer in dienst genomen. Je mag meehelpen, maar dat hoeft niet. De boeren die bij de diverse Herenboeren-projecten in dienst zijn helpen elkaar en kunnen elkaar bijvoorbeeld bij ziekte vervangen.

Het instapbedrag is niet gering, namelijk €2000,00, maar dat bedrag verdien je uiteindelijk gewoon terug, volgens Maarten. Als je je lidmaatschap opzegt krijg je de inleg terug. Daarnaast is er een wekelijkse bijdrage van ongeveer €10,00 per persoon.
Behalve een plek waar eten geproduceerd wordt is de herenboerderij ook een plaats waar je samenkomt, recepten kunt uitwisselen en workshops kunt volgen, en ook een goede omgeving voor leuke en leerzame kinderactiviteiten.

In oktober wordt een informatieavond voor Lombok/Heijenoord georganiseerd. Wie geïnteresseerd is moet de Facebookpagina Herenboeren Arnhem Noord in de gaten houden. Daar is trouwens ook een filmpje van Maarten te zien waarin hij alles, al lopend door een maisveld, uitlegt. Meer informatie is ook te vinden op de site www.herenboeren.nl
Maar je mag Maarten ook zelf alvast benaderen:
majeurzeven@gmail.com of 06-45225026. **[AH]**

Tropische kas voor de minima

Wijkbewoner Robert Velhorst draait er niet om heen, hij behoort tot de minima. Hij zou het een goed idee vinden als er in Arnhem een kas komt waarin speciaal voor deze doelgroep tropische groenten en fruit worden gekweekt voor een betaalbare prijs. Graag wil Robert door middel van een enquête onderzoeken of er bij meer minima behoefte is aan zo'n kas. Als dat inderdaad zo blijkt te zijn, wil hij vervolgens samen met anderen gaan onderzoeken of het idee ook haalbaar is. Behoor je tot de minima en wil je de enquête van Robert invullen? Dat kan via de link https://bit.ly/3lwdQsX

Speelvallei de Tra

Van 12 juli tot en met 22 augustus hadden de bewoners van Bremstraat, Hertshoornstraat en Het Dorp het grasveld aan de Tra omgetoverd tot Speelvallei de Tra. Je kon er van alles doen: schilderen, watergevechten, talking sticks maken, T-shirts verven, bingo, work-out, geocache-zoektocht, volleybal, vossenjacht en diverse andere buitenspellen. En niet te vergeten tweemaal de zeephelling! Allemaal voor kinderen en volwassen tijdens de zomervakantie. Elke zaterdag was er muziek door buurtgenoten. En dat allemaal corona-proof uitgevoerd door buurtbewoners zelf.

Dank aan Siza-Dorpgroep voor het beschikbaar stellen van de vallei, speciaal aan Minke Geurts. Bedankt, Team Leefomgeving voor de hulp en het bewonersbudget. En bedankt iedereen voor de organisatie, uitvoering, hulp, spelen, meedoen, zingen, kijken en luisteren! **[Erik Opdam]**

In overleg met Team Leefomgeving van de Gemeente is er vanwege corona-maatregelen buiten de Bremstraat, Hertshoornstraat en het Dorp weinig ruchtbaarheid gegeven aan de activiteiten. Het was georganiseerd door en voor de bewoners.

Fotocollage gemaakt door Wilfeke Kieft

Heen en weer met bijen

Hoe imker Jan Keemink zijn bijenhofhouding heen en weer verhuist om honing van allerlei smaken te vergaren.

Zijn bijenstation, tussen fietspad en spoor tegenover Zorgboerderij Mariëndaal, viel mij altijd al op, van wie is toch dat landje? Jan Keemink runt er zijn imkerij. Voor een gesprek begaf ik mij naar de Terletse Heide, 10 km fietsen en vooral klimmen. Jan had zijn bijenkasten net twee weken tevoren naar Terlet verhuisd. ‘Als de hei bloeit, is het de hoogste tijd om de bijen daar aan het werk te zetten.’

Voordat we met de auto naar de bijenkasten rijden, het is best ver nog de hei op, vertelt Jan hoe hij acht jaar geleden een en ander voor elkaar kreeg: ‘Ik had geen goede plek voor lindehoning, terwijl de buurt vol staat met lindebomen’. Rondom het rangeerterrein staan inderdaad overal lindebomen. ‘Na een fietstochtje door de buurt zag ik een lapje grond tegenover Zorgboerderij Mariendaal dat mij wel geschikt leek.

Dit landje is de moestuin van iemand die deze grond pachtte van het Gelders Landschap. Haar vader was een voormalig Spoorwegmedewerker, want dit stukje naast het spoor was eigendom van de Spoorwegen. Zo kwam ik aan mijn ideale bijenstation, ik mocht er al mijn bijenkasten neerzetten.’ En zo konden Jans bijen eindelijk ook lindehoning produceren.

Uit zijn bijenkasten komt niet alleen lindehoning. Vanaf ongeveer half april verzamelen de bijen nectar van de bloeiende esdoorn en van paardebloemen, en zo heeft hij voorjaarshoning die een mix is van beide. Als het meezit, maken de bijen in de tweede helft van mei acaciahoning. Dat lukt alleen als de Acacia op het juiste moment bloeit en er voldoende vocht en warmte is, en dat gebeurt zo eens in de vier jaar.
‘Als er niks te halen is’, vertelt Jan, ‘dan blijven de bijen binnen. De ‘verkenners’ gaan op onderzoek uit en wat zij de moeite waard vinden, melden ze het thuisfront in de kast. Ze voeren een zogenaamde bijendans uit en dit enthousiasme zorgt ervoor dat er een heleboel bijen op pad gaan. Hoeveel er precies uitvliegen stemmen ze onderling af, zo wordt er geen tijd en energie verspild.

In augustus bloeit de hei en dan verplaatst Jan zijn kasten, het zijn er elf, naar Terlet. Ze staan inderdaad op een mooie plek. Wij hijsen ons in overalls en ons hoofd gaat in zo’n imkerhoofdtooi. Jan laat zien hoe een bijenkast eruit ziet. Het onderste gedeelte, de broedkamer, is het domein van de koningin. Een koningin wordt ongeveer vijf jaar oud en wordt eenmaal in haar leven bevrucht door tien à twintig mannetjesbijen. Ieder voorjaar legt zij vervolgens dagelijks soms wel 2000 eitjes.
In het bovenste deel, de honingopslagplaats, zijn de werkbijen continu bezig de raten met nectar te vullen. Die nectar is nog vloeibaar en moet indikken tot honing. Om dat te bereiken produceren die werkbijen warmte door met hun vleugels te fladderen. De honing die het dan wordt, bevat meer dan 80 % suiker, wat nodig is om de honing te vrijwaren van bacteriën. Of dat niet een vernuftig systeem is!

Maar waar blijft nu die honing, want reken maar dat Jans bijen een grote opbrengst hebben. Normaal gesproken neemt Natuurmonumenten veel af, maar door corona stagneerde de verkoop. Jan doneerde een grote hoeveelheid honing aan Burgers Bush, kijk op:
https://youtube/s6RVrwKhkD4

Dochter Klaartje wist de buurt te interesseren via de buurtapp. ‘Een mevrouw komt zelfs helemaal uit Nijmegen om hier honing te kopen en een Iraanse meneer zie ik, steeds weer met een ander familielid, terugkomen om tientallen potten heidehoning te kopen.’

Wees lief voor de bijen, steun dit buurtinitiatief en koop een lekker potje honing bij Klaartje. **[JJ]**

Airborne-herdenking Arnhem-West: oproep aan alle bewoners!

Door de huidige corona-regels kan de officiële herdenking in Arnhem-West dit jaar niet doorgaan. Maar... het staat alle buurtbewoners vrij om op een zelfgekozen moment tijdens het Airborne-weekend (17-20 september) bloemen bij het ‘Remember september 1944’-monument op het Nassauplein te leggen. Ook roept het comité alle buurtbewoners op om dit jaar extra herdenkingsvlaggen op te hangen.

Het Comité Airborne Herdenking Arnhem-West zal bloemen leggen namens het Montessori College Arnhem, de West Arnhemsche Muziekvereeniging en het Comité zelf. Op vrijdagmiddag 18 september rond 16.00 uur zal een historisch vliegtuig van de luchtmacht over Lombok vliegen om een saluut te brengen.

Foto: Cindy Meijering

2 Harvards vliegen over bij de 75e herdenking in Lombok

*In **Arnhem van Slag**, een project voor leerlingen (basisschool), vertelt **Peter Siebenheller** in een uitgebreid interview over zijn herinneringen. In het kader van de herdenking plaatsen we enkele fragmenten uit dit interview (ingekort en bewerkt).*

Lombok, september ’44, verslag van een ooggetuige

Peter Siebenheller was nog maar een jochie van 10 toen Arnhem-West een strijdtoneel werd van de Duitsers en de geallieerden. “We woonden in een bovenhuis, op de hoek Oranjestraat/ Alexanderstraat. Ik weet het nog goed. Op zondag 17 september ’44 kwam ik uit de kerk en kwamen er allemaal vliegtuigen over. Wat een lawaai! We wisten van niks.”

“Thuis ging ik naar het dak en zag de parachutisten. Even later zag ik Engelsen op straat. Ik wou de vlag al uithangen, maar dat mocht niet van m’n vader. De Engelse soldaten kwamen bij ons naar boven. Ze gaven me chocola en gingen naar ons dak om verder te kunnen lopen over de andere daken.

Mijn vader zette kasten voor het raam. Er was nog een kiertje waar we doorheen konden kijken. Ik zag een Engelsman op een klein parachutistenmotortje. Hij werd eraf geschoten, een Duitser reed erop weg en werd er vervolgens ook weer afgeschoten. Er werd gevochten tot en met! Zó waren we weer ‘Duits’ en zó waren we weer ‘Engels’.”

Na een paar dagen moesten we evacueren. Eerst sliepen we een nacht bij een vrouw in de Roëlstraat in Arnhem, daarna trokken we via Apeldoorn naar familie van mijn moeder in Hilversum. We zaten daar met 16 man!”

“We hadden nóóit naar het westen moeten gaan, want toen kwam de hongerwinter. Boomschors eten, suikerbieten, bloembollen, aardappelschillen. Ik heb nog wel op een kat gejaagd, moet je nagaan. Soms ging ik naar een legerplaats, kroop tussen de barakken en jatte brood voor de familie. Eén keer per week mocht ik bij vreemde mensen mee-eten. Als ik dan terugkwam, was ik doodziek, want ik had véél te veel gegeten. Het was een rottijd. Vooral die hongersnood was vreselijk.”

Na de bevrijding konden we terug naar huis. De buurt was één grote rotzooi, alles lag op straat. De ramen dichtgespijkerd. Ons hele huis was leeg. De mensen die eerder thuis waren gekomen, hadden spullen gepikt uit andere huizen. Maar ja, bewijs dat maar eens. Het is écht niet allemaal door de Duitsers meegenomen.”

‘We mochten niet naar de begrafenis. We hadden al genoeg meegemaakt.’

“In Mariëndaal ontplofte een landmijn bij het spoortunneltje, waardoor enkele buurtkinderen omkwamen. Maar we mochten niet naar de begrafenis. We hadden al genoeg meegemaakt.”

Peter Siebenheller (midden), eind jaren’30 in de Oranjestraat

Peter Siebenheller in 2019

LangsRijn&Rails-Extra

In de afgelopen maanden is er geen LangsRijn&Rails-Extra verschenen omdat er te weinig agenda-berichten en nieuwsberichten waren. Dat houdt verband met de corona-regels.

Nieuwe Extra mogelijk weer in oktober
Als er weer activiteiten, nieuws en oproepen zijn, gaan we weer aan de slag met LangsRijn&Rails-Extra. We zorgen er dan voor dat exemplaren te vinden zijn in diverse buurtwinkels, horecagelegenheden, scholen en buurthuis 't Huukske.

Wil je de LangsRijn&Rails-Extra graag in je mailbox ontvangen?
Stuur dan een mail naar wijkkrant@arnhemwest.nl o.v.v. LangsRijn&Rails-Extra in mailbox.

Heb je zelf nieuwsberichten, agendapunten of wil je een oproep doen?
Stuur dan een mail naar extra@arnhemwest.nl

LangsRijn&Rails extra

Gebruik je Invloed via PanelWest
De nieuwe digitale vragenlijst van PanelWest komt binnenkort beschikbaar. In deze vragenlijst is het thema duurzaamheid & groen. Uit de eerste vragenlijst voor Arnhem-West in 2019 bleek dat veel wijkbewoners dit belangrijke onderwerpen vinden.

Meld je aan voor PanelWest
Op dit moment heeft PanelWest 215 actieve deelnemers. Meedoen? Meld je dan aan via wijkdemocratie@arnhemwest.nl. Na aanmelding ontvang je binnen enkele dagen een mail van gemeente Arnhem met een link waarmee je je deelname bevestigt.

Nieuwe tijden inloopspreekuur wijkteam Arnhem-West
Het inloopspreekuur van het wijkteam Arnhem-West is gewijzigd. Sinds 2020 is het inloopspreekuur verkort naar 09.00 - 11.00 uur (elke donderdagochtend Nassaustraat 4a).
Wil je liever een afspraak inplannen op een ander tijdstip?
Dat kan via www.wijkteamarnhem.nl.

Nieuwe bewoners op zorgboerderij Mariëndaal
Sinds kort heeft zorgboerderij Mariëndaal er twee nieuwe bewoners bij: de knuffelvarkentjes Arnie en Ginger. Iedereen mag ze knuffelen; dat vinden ze heerlijk. Je vindt ze op de publieksweide bij de boerderij.

Oproepen
Handige handjes gezocht!
Het wordt steeds drukker bij het Repair Café (zie agenda). De organisatie kan dan ook nog goed mensen uit Arnhem-West gebruiken die bijvoorbeeld kleding, speelgoed en huishoudelijke apparaten kunnen repareren. Opgeven kan via haukse.repaircafe@gmail.com

WAMV heeft ruimte voor slagwerk-leerlingen
Wil je graag samen met anderen slagwerk / percussie / djembé leren spelen? Dan is de WAMV (West Arnhemse Muziek Vereniging) op zoek naar jou (kinderen en volwassenen).
Kijk voor contactgegevens op www.wamv.nl.

Iets voor de wijk organiseren bij De Calluna?
Als je iets wilt organiseren bij speeltuintje De Calluna, dan kan dat. Denk aan een film (buiten), een sportactiviteit of iets anders leuks voor de wijkbewoners. Eventuele kosten voor de activiteit kunnen vaak worden vergoed (overleg).
Neem contact op via decalluna@gmail.com

Intense kleuren op het Callunaveld

Vlak voor de zomervakantie heeft de hangplek op het Callunaveld een mooie opknapbeurt gekregen. Op de muur is in vrolijke en intense kleuren een weids landschap geschilderd, waarin een paar kinderen spelen. Het tafereel is vervaardigd door Dunja Rose. Een van de afgebeelde kinderen is haar zoon Luca, wiens naam ook genoemd staat op de muur. Hij speelde als leerling van de Heijenoordschool vaak op het grote speelveld.

Als u dit artikel leest wonen Dunja en Luca met de rest van het gezin al lang en breed op Gran Canaria om hun droom te verwezenlijken. Ze beginnen een Bed&Breakfast en daarnaast werken ze aan het herstellen van een stuk grond op een milieuvriendelijke manier, geïnspireerd door de film The Biggest Little Farm. Wie deze heerlijke film nog niet gezien heeft moet dat alsnog gaan doen, tipt Dunja. Daar is te zien hoe in een dood leefgebied de natuur stap voor stap weer hersteld wordt en alles weer in evenwicht komt.

Dunja, die in Duitsland geboren is, heeft geen kunstopleiding gedaan maar Japans en Spaans gestudeerd. Dat weerhoudt haar er niet van om van tijd tot tijd creatief met kwast en verf aan de slag te gaan. Zo heeft ze haar eigen auto en camper vrolijk beschilderd. Ze is een voorstander van meer schilderkunst in de openbare ruimte. Er zijn nog genoeg plekken op lelijke muren die schreeuwen om mooi en gezellig schilderwerk. Ons heeft ze in ieder geval goed geïnspireerd. Dank je wel Dunja. **[AH]**

Grijp je kans en kom trommelen

Boem sjakalaka!

Hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder kan het niet vaak genoeg zeggen: muziek is goed voor het brein. Muziek maken is niet alleen leuk, het maakt ook slimmer. Grijp nu je kans want bij de West Arnhemsche Muziekvereeniging is er weer plaats om te trommelen voor kinderen, jongeren en volwassenen! Er start zelfs een heel nieuwe groep voor volwassenen overdag. Je leert er op instrumenten spelen uit de hele wereld. Van de supergrote Japanse taiko tot de Afrikaanse djembé, maar ook alle soorten trommels van de Braziliaanse samba. Alsof je zelf carnaval viert in Rio de Janeiro! Je krijgt een leentrommel om thuis te oefenen. Kom gewoon twee gratis proeflessen meedoen. Tot snel!

Jubileumeditie KUNSTMETMEKAAR

Bij KUNSTMETMEKAAR maken mensen die in Arnhem-West wonen, werken of leren samen muziektheater. Dit wijkproject is vanzelfsprekend inclusief. Mensen met en zonder beperking, jong en oud, professional en amateur werken samen op basis van gelijkwaardigheid.

Momenteel wordt nagedacht hoe we in deze coronatijd een mooie vijfde editie kunnen realiseren. De locaties die we afgelopen vier jaar voor de theaterroute gebruikten zijn met de noodzakelijke anderhalve meter-afstand ineens te klein geworden. We zijn er van overtuigd dat we een goede oplossing gaan vinden. Zet daarom maar alvast in je agenda: zondagmiddag 28 februari 2021 KUNSTMETMEKAAR.

Een icoon verdwijnt

Elke winter, zo rond de kerst, gaan sinds jaar en dag de lampjes aan in de boom die voor de Sinckenbergflat aan de Utrechtseweg staat. Dan wordt het een statige kerstboom. Maar de laatste jaren zie je daar steeds minder van.

Frans Heuveling van de tuincommissie woont zelf al zes jaar in de flat en vertelt dat er sinds een half jaar plannen zijn om de lampjes van de boom te vervangen. Vijfenhalf jaar geleden is er ledverlichting in de boom aangebracht. Maar omdat het vaak hard waait vanuit het westen, werken veel van de lampjes niet meer, van de tweehonderd branden er nog maar veertig. Er zou iemand met een hoogwerker moeten komen om ze te vervangen.
Verder is de conifeer zestig jaar oud en zestien meter hoog, en kan zomaar omvallen tijdens een storm, simpelweg omdat een conifeer niet zo heel veel wortels heeft. Dat kan levensgevaarlijke situaties opleveren. Volgens de tuinman, met wie is overlegd over wat te doen, heeft de boom zijn langste tijd gehad. Bovendien houdt de hoge boom veel zonlicht tegen.
De tuincommissie heeft uiteindelijk na een schriftelijke vergadering bijna unaniem besloten om de conifeer te vervangen. Niet iedereen in de flat is het daarmee eens: de boom zou gezond zijn, waarom zou je die dan kappen?

Foto Anne Luchies

Als alternatief voor de huidige boom komt er een 'vlaggenmast kerstboom'. Inmiddels is er een polyester vlaggenmast geplaatst op het linkerveldje. De conifeer wordt geveld zodra de sapstromen tot rust zijn gekomen en in het najaar wordt een nieuwe boom geplant. Gekozen is voor een sneeuwpeer. De peertjes zijn niet echt eetbaar voor de mens, maar het schijnt dat vogeltjes er gek op zijn. De sneeuwpeer is een mooie vervanger voor de conifeer en wordt maximaal acht meter hoog. Het kappen wordt trouwens nog wel even een ding. De stroomdraden voor de trolleybus hangen vlakbij en kunnen ernstig beschadigd raken als de boom de verkeerde kant op valt. Dat wordt nog even spannend dus. **[AL]**

Derde bewonersbijeenkomst over de toekomst van de RijnIJssel-Locatie in de Veluwestraat

Dat het ROC RijnIJssel eind 2021 haar locatie gaat verlaten, mag inmiddels bekend worden verondersteld. De eerste bewonersbijeenkomst hierover vond begin november plaats, er kwamen zo ‘n tachtig buurtgenoten. Een kleinere werkgroep van twintig personen, de klankbordgroep, vergaderde op 17 maart en 14 mei. Deze laatste bijeenkomst was digitaal. Door te reageren op een aantal vragen kon je je wensen en bezwaren kenbaar maken.

Welke partijen moeten het in de beslissing over de invulling van het terrein met elkaar eens worden? Hoe gaat dat in zijn werk? Als eerste de Gemeente. Zij vindt het belangrijk dat de parkachtige omgeving waarin de buurt gesitueerd is, gerespecteerd wordt. ‘We zitten in een landgoederenzone: Beaulieu, Rosorum en Sterrenberg zijn voormalige buitenplaatsen. Het zou mooi zijn de zichtlijnen naar die plekken te respecteren vanuit de Veluwestraat en die gedachte willen we vasthouden.’ aldus Thor Smits (Gemeente). Dat wil zeggen dat wat er gebouwd wordt een besloten karakter zou moeten hebben en niet te groot mag zijn. De bebouwing, omgeven door groen, moet passen in het zogenaamde Gelders Arcadië.
De School wil als goede buur vertrekken en het terrein goed achterlaten. Arjan Veldmaat is blij met de positieve respons uit de enquête (18 respondenten) en vindt het waardevol met elkaar in gesprek te zijn.

Uit die eerste bijeenkomst (zie verslag in de LangsRijn&Rails januari) kwamen vanuit de buurt allerlei wensen naar voren. Dat gaf een denkrichting aan voor de te ontwikkelen plannen. Uit de enquête kwam niet alleen een voorkeur voor één van de plannen naar voren, maar ook wensen met betrekking tot duurzaamheid, materiaalvoorkeur, bouwhoogtes, etc. Stedebouwkundigbureau SAB is gevraagd de wensen uit de buurt te vertalen. Hoe concreter de wensen uit de buurt en de richtlijn vanuit de Gemeente door SAB worden uitgewerkt, hoe makkelijker een projectontwikkelaar daarmee verder kan. Maar eerst gaan de bevindingen vanuit de Klankbordgroep en de uitgewerkte stedebouwkundige plannen in de vorm van een kadernota naar het College. Dat legt het voor aan de Gemeenteraad, die uiteindelijk het kader zal vaststellen waarbinnen gebouwd mag worden. De nieuwe eigenaar weet dan waaraan hij zich moet houden. Voor het nieuwe ontwerp moet een vergunning worden aangevraagd, waarna er weer een inspraakronde komt.

Kort samengevat kwamen de volgende wensen uit de enquête naar voren:
- Duurzaamheid
- Senioren en starters samen
- 30 % sociale woningbouw
- Collectief en openbaar groen
- Levensloopbestendige appartementen
- Parkeervoorzieningen

En voor de beeldvorming:
- bebouwing in het park
- open karakter
- energiezuinig
- samenhang in de bebouwing
- natuurlijke materialen
- nadruk op parkkarakter
- ontmoeten in de openbare ruimte
- waterbeheer
- rustig ingetogen materiaal

Tot slot: de brede buurtbijeenkomst staat gepland voor dinsdag 6 oktober 2020. Hiervoor zal RijnIJssel uitnodigingen in de buurt rondsturen. Tussentijds is de klankbordgroep op 1 september nog een keer samengekomen.

[JJ]

Verbouwing Museum Arnhem aan Utrechtseweg

Het werk aan de nieuwe vleugel van het museum aan de Utrechtseweg is in volle gang. Na de enorme vloer is men nu bezig met de wanden, geleidelijk verdwijnt het uitzicht weer en ontstaat er een totaal nieuw aanzicht.

Foto: Emma Bijl

Ook U kunt
(o.a. op deze plek)
adverteren

Interesse?
Stuur dan een mailtje naar
wijkkrant@arnhemwest.nl

Wil jij je ook inzetten voor de wijkkrant?

Bijvoorbeeld stukjes schrijven of interviews doen?

Stuur dan een mailtje naar **wijkkrant@arnhemwest.nl**

de klingelbeek
PRAKTIJK

Osteopathie voor baby's, kinderen en volwassenen
Maurits de Groot DO-MRO
Niek Looijschelder DO-MRO

Integrale Massage
Carin Nijland

Coaching/Amanae/ Emotioneel lichaamswerk
Cas Gebbink

EFT Relatietherapie/ fam. opstellingen/coaching
Annemarie Oerlemans

Klingelbeekseweg 90 • 6812 DJ Arnhem • 026 8443498
www.praktijkdeklingelbeek.nl • Info@praktijkdeklingelbeek.nl

GENOEG VAN GOED GENOEG?

Achter de Praxis Amsterdamseweg!

AutoSnelserviceArnhem

Amsterdamseweg 121 • 6814 GC Arnhem • 026-4439000
Open maandag t/m vrijdag van 08:00 tot 17:00 uur
www.autosnelservice-arnhem.nl

ONTDEK DE GOEDKOOPSTE SUPERMARKT VAN ARNHEM.

Openingstijden:

Maandag	8.00	-	20.00 uur
Dinsdag	8.00	-	20.00 uur
Woensdag	8.00	-	20.00 uur
Donderdag	8.00	-	21.00 uur
Vrijdag	8.00	-	21.00 uur
Zaterdag	8.00	-	20.00 uur
Zondag	10.00	-	18.00 uur

- **Gratis parkeren** in de parkeergarage onder de winkel
- Ruim 80 parkeerplaatsen
- Poppentheaters voor de kinderen
- **Gratis** kopje koffie
- Vers gebakken brood uit eigen bakkerij
- Ruim **100 aanbiedingen** per week
- Ruime slijterij

Hoogvliet

Utrechtseweg 282 Arnhem

VONK TOTAAL

heeft 't allemaal!

tabak • snoep • tijdschriften • drogisterij • geneesmiddelen • bloemen en planten • wenskaarten • OV-oplaadpunt • annonieme OV-kaart • boeken • fotokopiëren en printen scherpe prijzen • banners • scannen • faxen • kantoorartikelen • inbinden • snijden • plastificeren • krasloten • gsm-kaarten • bedrukken van t-shirts muismatjes slippers bekers etc • potgrond • stomerij • schoenmakerij • UPS Access Point • KIALA-punt • foto-direct-klaar • afhaalpunt BENU apotheek Musis • tapijtreiniger huren • usb-sticks • sd-cards • inkt-cartridges HP Canon Epson Brother + imitatie • kado-artikelen • kerstbomen • ballonnen en slingers • speelgoed • staatsloten • gekleurd papier • fourniturен • dmc-garen • batterijen • lotto

en nog veel meer...

Open:
ma, di, do, vr 8.00 - 18.00 uur
zat 8.00 - 16.00 uur
woe gesloten

AED
Defibrilator aanwezig

Oranjestraat 74, 026 445 00 57
www.vonktotaal.nl info@vonktotaal.nl